

hed, som end ikke i dette Dieblit er ganske opklaret. Det maatte maaskee være mig tilladt med et Par Ord at betegne, hvad jeg herved sigter til. Den høitærede Krigsminister har under tidligere Møder, ligesom idag, yttret, at vi vare inde paa Veien til en Almeenvæbning, eller at vi vare inde paa den Udvikling, som vil lede dertil; saaledes troer jeg nok, at det kan betegnes. Samtidigt eller i samme Anledning har den høitærede Krigsminister yttret sig om Militserne, saavel i Schweiz som i Amerika, paa en Maade, som ikke synes at være til Fordeel for disse Indretninger. Heri kunde jo ved første Blik synes at ligge en Modsigelse. Det er imidlertid ikke Tilfældet. Noget Bignende har jeg at henvende mig til det ærede Thing om, med Hensyn til hvad det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) har udtalt. Det ærede Medlem har nemlig yttret sig i det Hele taget med temmelig stor Tilfredshed om den høitagtede Ministers Forslag, men han har ogsaa udtalt, at han troer, at vor Tid efter den Udvikling, som Krigsvæsenet har taget, i det Hele taget ikke egner sig for Almeenvæbning eller Militærvæsen. Naar det nu er det ærede Medlem bekendt, hvad den høitagtede Minister har udtalt, nemlig, at vi ere inde paa den Udvikling, som vil lede til en Almeenvæbning, saa kunde der ogsaa heri synes at ligge en Modsigelse. Det er imidlertid ikke Tilfældet. Men, hvis det er gaaet flere ærede Medlemmer, som det er gaaet mig, og det endnu skulde synes for Somme, som om der er en Modsigelse, troer jeg, at jeg maa sige et Par Ord derom. For de ærede Herrer, der have yttret det, jeg her har anført, er der ganske vist ikke nogen Modsigelse tilstede; det er jeg overbevist om. Jeg troer, at Sagen er, hvad man saa ofte i Livet vil erfare, at, naar man holder sig til en Navneværdi, kommer man ofte i en vis Uklarhed. Hverken Ordet „staaende Hær“ eller Ordet „Almeenvæbning“ eller Ordet „Militis“ indeholder et saadant aldeles forstøvet Artsbegreb, at det ikke kan tænkes paa forskjellige Maader, og det er kun i sig selv, troer jeg, en Gradsforskjel, og ikke en Artsforskjel, der er imellem disse to forskjellige Begreber. En staaende Hær er et mere fast Begreb, thi der-

med maa man bestemt forbinde den Tanke, at det er et System, hvorefter Tropperne faae en fuldstændig god Uddannelse. Det Begreb, man forbinder med en Militis eller en Almeenvæbning, er, derimod, et mere blødt og bevægeligt Begreb; thi man kan tænke sig en Militis paa Papiret; man kan ikke blot tænke sig den der, men jeg troer, at baade Historien og Erfaringen vise, at en Militis kan findes baade paa Papiret og i Virkeligheden. Der er en væsentlig Forskjel imellem disse to Begreber, og jeg troer da, at vi komme til at tage den virkelige Begrebsanalyse i Betragtning, naar vi tale om staaende Hære i Modsetning til Militshæren. Det vil jo altsaa ikke sige Andet, end at, naar vi tænke os en vis Ordning af vort Forsvarsvæsen — vi ville nu anvende det her hos os —, saa er det jo i Grunden det samme, hvad man kalder den Hær, vi ville opstille; Navnet kan ikke ganske usejlsomt antyde eller bestemme en saadan Hærs Værd eller Betskaffenhed. Hvad det dreier sig om, er altsaa den større eller mindre Dvælse, der gives Mandstabet, og den større eller mindre Dannelse og militaire Dygtighed, der tilbeles dens Befalingsmænd. Jeg vil da her sige, at der maa være et Lavmaal af Dvælse, for at man skal gaae ind paa en saadan Hærordning, og for at man kan være betrygget ved den i alvorlige Tilfælde. Da jeg nu er kommen ind paa at tale om Folkevæbning, maatte det maaskee være mig tilladt at forblive et Dieblit her paa dette Omraade, saameget mere, som jeg, jo selv er Folkevæbningsmand af Haandtering, og det kan derfor ikke være saa mærkværdigt, om jeg finder et vist Velbehag ved at dvæle herved et Dieblit. Naar der er talt om Militærvæsenet i Schweiz og Nordamerika, kan jeg ikke have Meget at tilføie i saa Henseende. Hvad Militisen i Schweiz angaaer, har den jo for nylig faaet en temmelig udforslig og klar Betydning, og jeg skal kun tillade mig een Bemærkning. Der kan jo være forskellige Meninger om den schweitziske Militises Dygtighed og Brugbarhed i en Krig. I den sidste Menneskealder er den, saavidt jeg veed, ikke bleven brugt og har ikke været paa nogen Prøve, saa at man altsaa ikke kan udtale nogen bestemt Dom, men vi have dog et Exempel, som Månge af os